

โครงการหลวง

โครงการหลวงเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่เมืองไทยมีปัญหาด้านความมั่นคงและการเมือง ความยากไร้ของหมู่บ้านในชนบท การก่อการร้ายและขบวนการค้ายาเสพติด รวมถึงการแผ่อิทธิพลของลัทธิคอมมิวนิสต์ ขณะที่รัฐบาลพยายามดำเนินการปราบปรามโดยใช้กำลังตำรวจและทหาร แต่กลับยิ่งสูญเสียประชาชนไปเป็นแนวร่วมให้กับฝ่ายตรงข้าม โครงการหลวงจึงมีส่วนช่วยแก้ไขปัญหาคความยากจนในชนบทซึ่งเป็นรากฐานของปัญหาหลาย ๆ อย่าง

โครงการหลวงมีจุดเริ่มต้นจากปี ๒๕๑๒ เมื่อพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเสด็จพระราชดำเนินไปบ้านแม่ต๋อยอยู่ และทรงพบว่าชาวแม่ที่ปลูกฝิ่นยังสามารถปลูกพืชพื้นเมืองลูกเล็กขายได้ในราคาดีเท่ากัน เป้าหมายของโครงการหลวงอยู่ที่การพัฒนาอาชีพให้ชาวเขา เพื่อเลิกการปลูกฝิ่นและการทำอาชีพผิดกฎหมายอื่น ๆ โดยช่วยเหลือและส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียนที่มีราคาสูง เช่น กาแฟ ไม้ดอกไม้ผลเมืองหนาว ซึ่งโครงการต้องศึกษาวิจัยทั้งด้านการปลูกพืชในที่สูง ชนิดของพืชที่เหมาะสม และการทำตลาด

ด้วยพระบารมีจากการเสด็จฯ เยี่ยมเยียนชาวเขาแต่ละเผ่าในเขตพื้นที่ต่างๆ โดยไม่ทรงย่อท้อ และทรงเข้าถึงชาวเขาโดยเสด็จฯ เยี่ยมถึงในบ้าน ทรงร่วมเสวยเหล้าและรับเรื่องร้องทุกข์ต่างๆ ทำให้โครงการหลวงได้รับการยอมรับ ในระยะแรกเรียกว่า “โครงการชาวเขา” แต่เนื่องจากชาวเขาเรียกพระองค์ว่า “พ่อหลวง” ต่อมาจึงเรียกชื่อโครงการว่า “โครงการหลวง”

ปัจจุบันโครงการหลวงมีงานวิจัยด้านการเกษตรบนที่สูงกว่า ๕๕๐ โครงการ วิจัยพืชพันธุ์ไม้ต่างๆ มากกว่า ๕๐ ชนิด โดยมีผลผลิตจัดจำหน่ายสู่ตลาดในชื่อทางการค้าว่า “ดอยคำ”

รวมทั้งพื้นที่โครงการหลวงหลายแห่งก็ได้กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวอดนียมของประชาชนทั่วประเทศ เช่น โครงการหลวงอ่างขาง โครงการหลวงอินทนนท์

